

Na temelju članka 17. stavak 3. i članka 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 4. sjednici održanoj 21. ožujka 2012. godine, donijelo je

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O
METODAMA UZORKOVANJA I ANALIZA ZA
SLUŽBENU KONTROLU KOLIČINE MIKOTOKSINA U
HRANI**

Članak 1.

U Pravilniku o metodama uzorkovanja i analiza za službenu kontrolu količine mikotoksina u hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 37/09) Aneks I. točka 4. mijenja se i glasi:

**"4. METODA UZORKOVANJA ZA SUŠENE
SMOKVE, KIKIRIKI I DRUGO ORAŠASTO VOĆE**

Ova metoda uzorkovanja primjenjuje se za službenu kontrolu najvećih dopuštenih količina propisanih za aflatoksin B₁ i ukupne aflatoksine u sušenim smokvama, kikirikiju i drugome orašastom voću.

4.1. Metoda uzorkovanja za suhe smokve

Ovu metodu uzorkovanja treba koristiti prilikom službene kontrole utvrđenih MDK aflatoksina B₁ i ukupnoga aflatoksina u suhim smokvama.

4.1.1. Masa pojedinačnog uzorka

Masa pojedinačnog uzorka je približno 300 g, ako nije drukčije određeno u dijelu 4.1. Aneksa I.

U slučaju serija iz maloprodajnih pakiranja, masa pojedinačnog uzorka ovisi o masi maloprodajnog pakiranja.

U slučaju kada je maloprodajno pakiranje teže od 300 g, masa skupnoga uzorka bit će veća od 30 kg. Ako je masa pojedinačnog maloprodajnog pakiranja mnogo veća od 300 g, tada se 300 g uzima iz svakog pojedinačnog pakiranja kao pojedinačni uzorak. To se može obaviti prilikom uzorkovanja ili u laboratoriju. Međutim, u slučaju kada takva metoda uzimanja uzoraka može dovesti do neprihvatljivih komercijalnih posljedica uslijed oštećenja serija (zbog oblika pakiranja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzimanja uzoraka. Primjerice, ako je proizvod od vrijednosti stavljen na tržište u maloprodajnom pakiranju od 500 g ili 1 kg, skupni uzorak može se dobiti objedinjavanjem jednoga broja pojedinačnih uzoraka koji je manji od broja naznačenog u tablicama 1., 2. i 3., pod uvjetom da masa skupnog uzorka odgovara njegovoj traženoj masi naznačenoj u tablicama 1., 2. i 3.

Ako je maloprodajno pakiranje lakše od 300 g i razlika u masi nije značajna, jedno pakiranje smatra se pojedinačnim uzorkom, što rezultira skupnim uzorkom koji je lakši od 30 kg. Ako je masa pakiranja mnogo lakša od 300 g, jedan pojedinačni uzorak sastoji se od dva ili više pakiranja kako bi što točnije dosegaio masu od 300 g.

4.1.2. Opći pregled metode uzorkovanja za suhe smokve

Tablica 1.

Podjela serija na podserije ovisno o masi proizvoda i serija

Roba	Masa serija (u tonama)	Masa ili broj podserija	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa skupnog uzorka (u kg)
Suhe smokve	≥ 15	15-30 tona	100	30
	< 15	—	10-100 (*)	≤ 30

(*) Ovisno o masi serija – vidjeti *Tablicu 2.* iz ovoga dijela 4.1. ovoga Aneksa.

4.1.3. Metoda uzorkovanja za suhe smokve (serije ≥ 15 tona)

- Pod uvjetom da se podserija može fizički odvojiti, svaka se serija dijeli na podserije prema *Tablici 1.* Imajući u vidu da masa serija nije uvijek točan zbroj masa podserija, masa podserija može premašivati spomenutu masu najviše za 20%;
- Svaka podserija uzima se kao poseban uzorak;
- Broj pojedinačnih uzoraka: 100;
- Masa skupnog uzorka = 30 kg; on se izmiješa i dijeli na tri jednaka laboratorijska uzorka od 10 kg prije nego što se izdubi (ova podjela na tri laboratorijska uzorka nije potrebna ako su suhe smokve podvrgnute naknadnom sortiranju ili drugim fizikalnim obradama ili ako je dostupna oprema koja može potpuno ujednačiti uzorak od 30 kg);
- Svaki laboratorijski uzorak od 10 kg zasebno se sitno izdubi i pažljivo izmiješa kako bi se postigla potpuna homogenizacija, sukladno odredbama utvrđenim u Aneksu II.;
- Ako nije moguće izvesti naprijed opisanu metodu uzimanja uzoraka zbog neprihvatljivih komercijalnih posljedica uslijed oštećenja serije (zbog oblika pakiranja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzimanja uzoraka, pod uvjetom da je što je moguće više reprezentativna te da je u potpunosti opisana i dokumentirana.

4.1.4. Metoda uzimanja uzoraka za suhe smokve (serije < 15 tona)

Broj pojedinačnih uzoraka koji treba uzeti ovisi o masi serije i može biti najmanje 10 a najviše 100.

Brojke iz *Tablice 2.* mogu se iskoristiti za određivanje broja pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti kao i naknadnu podjelu skupnog uzorka.

Tablica 2.

Broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti ovisno o masi serije i broju podijeljenih dijelova skupnog uzorka

Masa serije (u tonama)	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa skupnog uzorka (kg) (u slučaju maloprodajnog pakiranja masa skupnog uzorka može i odstupati od toga – vidjeti točku 4.1.1.)	Broj laboratorijskih uzoraka od skupnog uzorka
≤ 0,1	10	3	1 (nema podjele)
> 0,1 – ≤ 0,2	15	4,5	1 (nema podjele)
> 0,2 – ≤ 0,5	20	6	1 (nema podjele)
> 0,5 – ≤ 1,0	30	9 (- < 12 kg)	1 (nema podjele)
> 1,0 – ≤ 2,0	40	12	2
> 2,0 – ≤ 5,0	60	18 (- < 24 kg)	2
> 5,0 – ≤ 10,0	80	24	3
> 10,0 – ≤ 15,0	100	30	3

- Masa skupnog uzorka je ≤ 30 kg i on se miješa i dijeli na dva ili tri jednaka laboratorijska uzorka od ≤ 10 kg prije drobljenja (ova podjela na dva ili tri laboratorijska uzorka nije potrebna ako su suhe smokve podvrgnute naknadnom sortiranju ili drugim fizikalnim obradama ili ako je dostupna oprema koja može potpuno ujednačiti uzorke od 30 kg).

Ako je masa skupnog uzorka manja od 30 kg, skupni uzorak dijeli se na laboratorijske uzorke po sljedećim uputama:

- < 12 kg: nema podjele na laboratorijske uzorke,

- ≥ 12 - < 24 kg: podjela na dva laboratorijska uzorka,
- ≥ 24 kg: podjela na tri laboratorijska uzorka;
- Svaki laboratorijski uzorak zasebno se sitno izdubi i temeljito izmiješa kako bi se postigla potpuna homogenizacija, sukladno odredbama utvrđenim u Aneksu II.;
- Ako nije moguće izvesti naprijed opisanu metodu uzimanja uzoraka zbog neprihvatljivih komercijalnih posljedica uslijed oštećenja serije (zbog oblika pakiranja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzimanja uzoraka, pod uvjetom da je što je moguće više reprezentativna te da je u potpunosti opisana i dokumentirana.

4.1.5. Metoda uzorkovanja za prerađene proizvode i složene prehrambene proizvode

4.1.5.1. Prerađeni proizvodi s vrlo sitnim sastavnim dijelovima (homogena raspoređenost zagađenja aflatoksinom)

- Broj pojedinačnih uzoraka: 100; za serije lakše od 50 tona broj pojedinačnih uzoraka je od 10 do 100, ovisno o masi serija (vidjeti *Tablicu 3.*),

Tablica 3.

Broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti ovisno o masi serije

Masa serije (u tonama)	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa skupnog uzorka (kg)
≤ 1	10	1
$> 1 - \leq 3$	20	2
$> 3 - \leq 10$	40	4
$> 10 - \leq 20$	60	6
$> 20 - \leq 50$	100	10

- Masa pojedinačnog uzorka je približno 100 g. Kada se radi o serijama iz maloprodajnih pakiranja, masa pojedinačnog uzorka ovisi o masi maloprodajnog pakiranja;
 - Masa skupnog uzorka = 1-10 kg, dovoljno izmiješanog.
- 4.1.5.2. Drugi prerađeni proizvodi s relativno krupnijim sastavnim dijelovima (homogena raspoređenost zagađenja aflatoksinom)

Metoda uzorkovanja i kriteriji prihvatanja kao i za suhe šljive (4.1.3. i 4.1.4.).

4.1.6. Uzorkovanje u fazi maloprodaje

Uzorkovanje prehrambenih proizvoda u fazi maloprodaje mora se obaviti, ako je to moguće, sukladno odredbama utvrđenim u ovome dijelu Aneksa I.

Ako to nije moguće, može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja u fazi maloprodaje, pod uvjetom da ona osigurava zadovoljavajuću reprezentativnost skupnog uzorka za uzorkovanu seriju i da je ta metoda u potpunosti opisana i dokumentirana. U svakom slučaju, skupni uzorak teži barem 1 kg (*).

4.1.7. Specifična metoda uzorkovanja za suhe smokve i prerađene proizvode u vakuumskom pakiranju

4.1.7.1. Suhe smokve

Za serije jednake ili teže od 15 tona uzima se najmanje 50 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva skupni uzorak od 30 kg, a za serije lakše od 15 tona uzima se 50% od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u *Tablici 2.*, od kojih se dobiva skupni uzorak čija masa odgovara masi uzete serije (vidjeti *Tablicu 2.*).

4.1.7.2. Prerađeni proizvodi od suhih smokava sa sitnim sastavnim dijelovima

Za serije jednake ili teže od 50 tona uzima se najmanje 25 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva skupni uzorak od 10

kg, a za serije lakše od 50 tona uzima se 25% od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u *Tablici 3.*, od kojih se dobiva skupni uzorak čija masa odgovara masi uzete serije (vidjeti *Tablicu 3.*).

4.1.8. Prihvatanje serije ili podserije

Za suhe smokve podvrgnute sortiranju ili drugoj fizikalnoj obradi:

- prihvaćanje ako je skupni uzorak ili prosječan broj laboratorijskih uzoraka u skladu s gornjom granicom, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- odbacivanje ako skupni uzorak ili prosječan broj laboratorijskih uzoraka nesumnjivo prijeđe gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

Za suhe smokve namijenjene neposrednoj prehrani ljudi:

- prihvaćanje ako nijedan od laboratorijskih uzoraka ne prelazi gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- odbacivanje ako jedan ili više laboratorijskih uzoraka nesumnjivo prelazi gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

Ako skupni uzorak teži 12 kg ili manje:

- prihvaćanje ako je laboratorijski uzorak u skladu s gornjom granicom, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- odbacivanje ako laboratorijski uzorak nesumnjivo prelazi gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

4.2. Metoda uzorkovanja za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašaste plodove

Ovu metodu uzorkovanja treba koristiti prilikom službene kontrole utvrđenih najvećih dopuštenih količina aflatoksina B1 i ukupnoga aflatoksina u kikirikiju, ostalim sjemenkama uljarica, košpicama kajsija i orašastim plodovima.

4.2.1. Masa pojedinačnog uzorka

Masa pojedinačnog uzorka je približno 200 g, ako nije drukčije određeno u dijelu 4.2. Aneksa I.

U slučaju serija iz maloprodajnih pakiranja, masa pojedinačnog uzorka ovisi o masi maloprodajnog pakiranja.

U slučaju kada je maloprodajno pakiranje teže od 200 g, masa skupnog uzorka bit će veća od 20 kg. Ako je masa pojedinačnog maloprodajnog pakiranja mnogo veća od 200 g, tada se 200 g uzima iz svakog pojedinačnog pakiranja kao pojedinačni uzorak. To se može učiniti prilikom uzimanja uzorka ili u laboratoriju. Međutim, u slučaju kada takva metoda uzimanja uzoraka može dovesti do neprihvatljivih komercijalnih posljedica uslijed oštećenja serije (zbog oblika pakiranja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzimanja uzoraka. Primjerice, ako je proizvod od vrijednosti stavljen na tržište u maloprodajnom pakiranju od 500 g ili 1 kg, skupni uzorak može se dobiti objedinjavanjem jednoga broja pojedinačnih uzoraka koji je manji od broja naznačenog u *tablicama 1., 2. i 3.*, pod uvjetom da masa skupnog uzorka odgovara njegovoj traženoj masi naznačenoj u *tablicama 1., 2. i 3.*

Ako je maloprodajno pakiranje lakše od 200 g i razlika u masi nije značajna, jedno pakiranje smatra se pojedinačnim uzorkom, što rezultira skupnim uzorkom koji je lakši od 20 kg. Ako je masa pakiranja mnogo manja od 200 g, jedan pojedinačni uzorak sastoji se od dva ili više pakiranja kako bi što točnije dosegao masu od 200 g.

4.2.2. Opći pregled metode uzorkovanja za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašaste plodove

Tablica 1.

Podjela serija na podserije ovisno o masi proizvoda i serije

Roba	Masa serije (u tonama)	Masa ili broj podserija	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa skupnog uzorka (u kg)
Kikiriki, ostale sjemenke	≥ 500	100 tona	100	20
uljarica,	> 125 i < 500	5 podserija	100	20
košpice kajsija i orašasti plodovi	≥ 15 i ≤ 125	25 tona	100	20
	< 15	—	10-100 (*)	≤ 20

(*) Ovisno o masi serije – vidjeti Tablicu 2. ovoga dijela 4.2. ovoga Aneksa.

4.2.3. Metoda uzorkovanja za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašaste plodove (serije ≥ 15 tona)

- Pod uvjetom da se podserija može fizički odvojiti, svaka se serija dijeli na podserije prema Tablici 1. Imajući u vidu da masa serije nije uvijek točan zbroj masa podserija, masa podserije može prelaziti spomenutu masu najviše za 20%;
- Svaka se podserija uzima kao poseban uzorak;
- Broj pojedinačnih uzoraka: 100;
- Masa skupnog uzorka = 20 kg; on se izmiješa i dijeli na dva jednaka laboratorijska uzorka od 10 kg prije nego što se izdubi (ova podjela na tri laboratorijska uzorka nije potrebna ako su kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašasti plodovi podvrgnuti naknadnom sortiranju ili drugim fizikalnim obradama ili ako je dostupna oprema koja može potpuno ujednačiti uzorak od 20 kg);
- Svaki laboratorijski uzorak od 10 kg zasebno se sitno izdubi i pažljivo izmiješa kako bi se postigla potpuna homogenizacija, sukladno odredbama utvrđenim u Aneksu II.;
- Ako nije moguće izvesti naprijed opisanu metodu uzimanja uzoraka zbog neprihvatljivih komercijalnih posljedica uslijed oštećenja serije (zbog oblika pakiranja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzimanja uzoraka, pod uvjetom da je što je moguće više reprezentativna te da je u potpunosti opisana i dokumentirana.

4.2.4. Metoda uzorkovanja za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašaste plodove (serije < 15 tona)

Broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti ovisi o masi serije i može biti najmanje 10 a najviše 100.

Brojke iz Tablice 2. mogu se iskoristiti za određivanje broja pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti kao i naknadnu podjelu skupnog uzorka.

Tablica 2.

Broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti ovisno o masi serije i broj podijeljenih dijelova skupnog uzorka

Masa serije (u tonama)	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa skupnog uzorka (kg) (u slučaju maloprodajnog pakiranja masa skupnog uzorka može i odstupati od toga – vidjeti točku 4.2.1.)	Broj laboratorijskih uzoraka od skupnog uzorka
$\leq 0,1$	10	2	1 (nema podjele)
$> 0,1 - \leq 0,2$	15	3	1 (nema podjele)
$> 0,2 - \leq 0,5$	20	4	1 (nema podjele)
$> 0,5 - \leq 1,0$	30	6	1 (nema podjele)
$> 1,0 - \leq 2,0$	40	8 (- < 12 kg)	1 (nema podjele)
$> 2,0 - \leq 5,0$	60	12	2
$> 5,0 - \leq 10,0$	80	16	2

$> 10,0 - \leq 15,0$	100	20	2
----------------------	-----	----	---

- Masa skupnog uzorka je ≤ 20 kg i on se miješa i, ako je potrebno, dijeli na dva jednaka laboratorijska uzorka od ≤ 10 kg prije drobljenja (ova podjela na dva ili tri laboratorijska uzorka nije potrebna ako su kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašasti plodovi podvrgnuti naknadnom sortiranju ili drugim fizikalnim obradama ili ako je dostupna oprema koja može potpuno ujednačiti uzorke do 20 kg).

Ako je masa skupnog uzorka manja od 20 kg, skupni uzorak dijeli se na laboratorijske uzorke po sljedećim uputama:

- < 12 kg: nema podjele na laboratorijske uzorke,
- ≥ 12 kg: podjela na dva laboratorijska uzorka;
- Svaki laboratorijski uzorak zasebno se sitno izdubi i temeljito izmiješa kako bi se postigla potpuna homogenizacija, sukladno odredbama utvrđenim u Aneksu II.;
- Ako nije moguće izvesti naprijed opisanu metodu uzimanja uzoraka zbog neprihvatljivih komercijalnih posljedica uslijed oštećenja serije (zbog oblika pakiranja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzimanja uzoraka, pod uvjetom da je što je moguće više reprezentativna te da je u potpunosti opisana i dokumentirana.

4.2.5. Metoda uzorkovanja za prerađene proizvode, s iznimkom biljnog ulja, i složene prehrambene proizvode

4.2.5.1. Prerađeni proizvodi (izuzev biljnog ulja) sa sitnim sastavnim dijelovima, npr. brašno, maslac od kikirikija (homogena raspoređenost zagađenja aflatoksinom)

- Broj pojedinačnih uzoraka: 100; za serije lakše od 50 tona broj pojedinačnih uzoraka je od 10 do 100, ovisno o masi serije (vidjeti Tablicu 3.).

Tablica 3.

Broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti ovisno o masi serija

Masa serija (u tonama)	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa skupnog uzorka (kg)
≤ 1	10	1
$> 1 - \leq 3$	20	2
$> 3 - \leq 10$	40	4
$> 10 - \leq 20$	60	6
$> 20 - \leq 50$	100	10

- Masa pojedinačnog uzorka je približno 100 g. Kada se radi o serijama iz maloprodajnih pakiranja, masa pojedinačnog uzorka ovisi o masi maloprodajnog pakiranja;

- Masa skupnog uzorka = 1-10 kg, dovoljno izmiješanog.
- 4.2.5.2. Prerađeni proizvodi s relativno krupnijim sastavnim dijelovima (homogena raspoređenost zagađenja aflatoksinom)

Metoda uzimanja uzoraka i kriteriji prihvatanja kao i za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašaste plodove (4.2.3. i 4.2.4.).

4.2.6. Uzorkovanje u fazi maloprodaje

Uzorkovanje prehrambenih proizvoda u fazi maloprodaje mora se obaviti, ako je to moguće, sukladno odredbama utvrđenim u ovome dijelu Aneksa I.

Ako to nije moguće, može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja u fazi maloprodaje, pod uvjetom da osigurava zadovoljavajuću reprezentativnost skupnog uzorka za uzorkovanu seriju i da je ta metoda u potpunosti opisana i dokumentirana.

U svakom slučaju, skupni uzorak teži barem 1 kg (*) .

4.2.7. *Specifična metoda uzorkovanja za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija, orašaste plodove i prerađene proizvode u vakuumskom pakiranju*

4.2.7.1. Pistaciji, kikiriki, brazilski orasi

Za serije jednake ili teže od 15 tona uzima se najmanje 50 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva skupni uzorak od 20 kg, a za serije lakše od 15 tona uzima se 50% od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u *Tablici 2.*, od kojih se dobiva skupni uzorak čija masa odgovara masi uzete serije (vidjeti *Tablicu 2.*).

4.2.7.2. Košpice kajsija, orašasti plodovi, osim pistacija i brazilskih oraha, ostale sjemenke uljarica

Za serije jednake ili teže od 15 tona uzima se najmanje 25 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva skupni uzorak od 20 kg, a za serije lakše od 15 tona uzima se 25% od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u *Tablici 2.*, od kojih se dobiva skupni uzorak čija masa odgovara masi uzete serije (vidjeti *Tablicu 2.*).

4.2.7.3. Prerađeni proizvodi orašastih plodova, košpica kajsija i kikirikija, sa sitnim sastavnim dijelovima

Za serije jednake ili teže od 50 tona uzima se najmanje 25 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva skupni uzorak od 10 kg, a za serije lakše od 50 tona uzima se 25% od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u *Tablici 3.*, od kojih se dobiva skupni uzorak čija masa odgovara masi uzete serije (vidjeti *Tablicu 3.*).

4.2.8. *Prihvatanje serija ili podserija*

Za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašaste plodove podvrnute sortiranju ili drugoj fizikalnoj obradi:

- prihvatanje ako je skupni uzorak ili prosječan broj laboratorijskih uzoraka u skladu s gornjom granicom, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- odbacivanje ako skupni uzorak ili prosječan broj laboratorijskih uzoraka nesumnjivo prijeđe gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

Za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašaste plodove namjenjene neposrednoj prehrani ljudi:

- prihvatanje ako nijedan od laboratorijskih uzoraka ne prelazi gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- odbacivanje ako jedan ili oba laboratorijska uzorka nesumnjivo prelaze gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

Ako skupni uzorak teži 12 kg ili manje:

- prihvatanje ako je laboratorijski uzorak u skladu s gornjom granicom, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- odbacivanje ako laboratorijski uzorak nesumnjivo prelazi gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

Članak 2.

U Aneksu I. u točki 5. iza riječi: "propisanih za" dodaju se riječi "ohratoksin A,".

Članak 3.

U Aneksu I. točka 7. mijenja se i glasi:

"7. METODA UZORKOVANJA ZA KAVU, PROIZVODE OD KAVE, KORIJEN SLADIĆA I EKSTRAKT SLADIĆA

Ovu metodu uzorkovanja treba koristiti prilikom službene kontrole utvrđenih MDK

ohratoksina A u prženim zrnima kave, prženoj mljevenoj kavi, instant kavi, korijenu sladića i ekstraktu sladića.

7.1. Masa pojedinačnog uzorka

Masa pojedinačnih uzoraka treba biti oko 100 g, osim ako to nije drukčije određeno u dijelu 7. ovoga Aneksa.

Ako se radi o serijama u maloprodajnim pakiranjima, masa pojedinačnog uzorka ovisit će o masi maloprodajnog pakiranja.

Ako se radi o maloprodajnim pakiranjima težim od 100 g, to će rezultirati skupnim uzorcima težim od 10 kg.

Ako je masa jednog maloprodajnog pakiranja puno veća od 100 g, onda se 100 g uzima iz svakog pojedinačnog pakiranja kao pojedinačni uzorak. To se može učiniti kada se uzima uzorak ili u laboratoriju.

Međutim, u slučajevima kada bi ovakva metoda uzorkovanja dovela do neprihvatljivih komercijalnih posljedica kao rezultat oštećenja serije (zbog oblika pakiranja, načina prijevoza, itd.), može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja.

Ako se proizvod velike vrijednosti nudi na tržištu u maloprodajnim pakiranjima od 500 g ili 1 kg, skupni uzorak može se dobiti spajanjem određenoga broja pojedinačnih uzoraka koji je manji od broja navedenog u tablicama 1. i 2., pod uvjetom da masa skupnog uzorka odgovara zahtijevanoj masi skupnog uzorka, kako je to navedeno u tablicama 1. i 2.

Ako je masa maloprodajnog pakiranja manja od 100 g i ako razlika nije velika, jedno maloprodajno pakiranje smatrat će se jednim pojedinačnim uzorkom, što će kao rezultat dati skupni uzorak lakši od 10 kg.

Ako je masa maloprodajnog pakiranja mnogo manja od 100 g, jedan pojedinačni uzorak sastojat će se od dva ili više maloprodajnih pakiranja, tako da se što je moguće više približi masi od 100 g.

7.2. Opći pregled metode uzimanja uzoraka za pržena zrna kave, prženu mljevenu kavu, instant kavu, korijen sladića i ekstrakt sladića

Tablica 1.

Podjela serija na podserije ovisno o masi proizvoda i serije

Roba	Masa serije (u tonama)	Masa ili broj podserija	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa skupnog uzorka (u kg)
Pržena zrna kave, pržena mljevena kava, instant kava, korijen sladića i ekstrakt sladića	≥ 15 < 15	15-30 tona —	100 10-100 (*)	10 1-10

(*) Ovisno o masi serije – vidjeti *Tablicu 2.* ovoga dijela ovoga Aneksa.

7.3. Metoda uzorkovanja za pržena zrna kave, prženu mljevenu kavu, instant kavu, korijen sladića i ekstrakt sladića (serije ≥ 15 tona)

Ako se podserija fizički može podijeliti, svaka serija dodatno će se podijeliti u podserije prateći *Tablicu 1.* Uzimajući u obzir da masa serije nije uvijek točan umnožak masa podserija, masa podserija može prekoračiti spomenutu masu za najviše do 20%.

Svaka podserija uzorkuje se posebno.

Broj pojedinačnih uzoraka: 100.

Masa skupnog uzorka = 10 kg.

Ako nije moguće izvesti metodu uzorkovanja kako je to propisano u ovoj točki zbog neprihvatljivih komercijalnih posljedica kao rezultat oštećenja serije (zbog oblika pakiranja, načina prijevoza itd.), može se primijeniti alternativna metoda

(*) Ako je dio koji se uzima kao uzorak toliko mali da je nemoguće dobiti skupni uzorak od 1 kg, skupni uzorak može biti i lakši od 1 kg."

uzorkovanja, pod uvjetom da je reprezentativna i potpuno opisana i dokumentirana.

7.4. Metoda uzorkovanja za pržena zrna kave, prženu mljevenu kavu, instant kavu, korijen sladića i ekstrakt sladića (serije < 15 tona)

Za pržena zrna kave, prženu mljevenu kavu, instant kavu, korijen sladića i ekstrakt sladića ispod 15 tona uzima se od 10 do 100 pojedinačnih uzoraka, ovisno o masi serije, čime se dobiva skupni uzorak od 1 do 10 kg.

Brojke iz *Tablice 2. mogu* se koristiti za određivanje broja pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti.

Tablica 2.

Broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti ovisno o masi serije pržene mljevene kave, instant kave, korijena sladića i ekstrakta sladića

Masa serije (u tonama)	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa skupnog uzorka (u kg)
≤ 0,1	10	1
> 0,1 – ≤ 0,2	15	1,5
> 0,2 – ≤ 0,5	20	2
> 0,5 – ≤ 1,0	30	3
> 1,0 – ≤ 2,0	40	4
> 2,0 – ≤ 5,0	60	6
> 5,0 – ≤ 10,0	80	8
> 10,0 – ≤ 15,0	100	10

7.5. Metoda uzorkovanja za pržena zrna kave, prženu mljevenu kavu, instant kavu, korijen sladića i ekstrakt sladića u vakuumskom pakiranju

Za serije jednake ili teže od 15 tona uzima se najmanje 25 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva skupni uzorak od 10 kg, a za serije lakše od 15 tona uzima se 25% od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u *Tablici 2.*, od kojih se dobiva skupni uzorak čija masa odgovara masi uzete serije (vidjeti *Tablicu 2.*).

7.6. Uzorkovanje u fazi maloprodaje

Uzorkovanje hrane u fazi maloprodaje mora se obaviti, ako je to moguće, sukladno odredbama propisanim u ovome dijelu Aneksa I.

Ako to nije moguće, može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja u fazi maloprodaje, pod uvjetom da ona osigurava reprezentativnost skupnog uzorka za uzorkovanu seriju i da je u potpunosti opisana i dokumentirana. Skupni uzorak mora težiti najmanje 1 kg.

U slučaju kada je dio koji će se uzorkovati toliko mali da je nemoguće dobiti skupni uzorak od 1 kg, masa skupnog uzorka može biti manja od 1 kg. (*)

7.7. Prihvatljivost serije i podserije

Prihvaća se ako rezultat analize laboratorijskog uzorka odgovara MDK-u, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

Ne prihvaća se ako rezultat analize laboratorijskog uzorka nesumnjivo prijeđe MDK, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

Članak 4.

U Aneksu I. iza točke 10.3. dodaje se nova točka 11. koja glasi:

"11. METODA UZORKOVANJA ZA BILJNA ULJA

Ovo uzorkovanje treba koristiti prilikom službene kontrole MDK utvrđenih za mikotoksine, naročito aflatoksina B1, ukupnoga aflatoksina i zearalenona, u biljnim uljima.

11.1. Uzorkovanje za biljna ulja

(*)Ako je dio koji se uzima kao uzorak toliko mali da je nemoguće dobiti skupni uzorak od 1 kg, skupni uzorak može biti i lakši od 1 kg."

- Masa pojedinačnog uzorka je barem oko 100 g (ml) (ovisno o prirodni pošiljke, npr. za biljno ulje u rasutom stanju moraju se uzeti bar tri primarna uzorka od približno 350 ml), čime se dobiva skupni uzorak od barem 1 kg (litre);
- Najmanji broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti iz serije naznačen je u *Tablici 1.* Serija se temeljito izmiješa što je više moguće, bilo ručno ili primjenom tehničkog postupka, neposredno prije uzorkovanja. U tom slučaju može se pretpostaviti da je aflatoksin homogeno raspoređen u danj seriji, pa je stoga dovoljno uzeti tri pojedinačna uzorka iz serije za dobivanje skupnog uzorka.

Tablica 1.

Najmanji broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti iz serije

Način prodaje	Masa serije (u kg) Količina serije (u litrama)	Najmanji broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti
Neupakirani proizvod (*)	—	3
pakiranje	≤ 50	3
pakiranje	> 50 do 500	5
pakiranje	> 500	10

(*) Ako se podserija može fizički odvojiti, velike neupakirane pošiljke/serije biljnog ulja dijele se na podserije kako je prikazano u *Tablici 2.* ovoga dijela.

Tablica 2.

Podjela serija na podserije ovisno o masi proizvoda i serije

Roba	Masa serije (u tonama)	Masa ili broj podserija	Najmanji broj pojedinačnih uzoraka	Najmanja masa skupnog uzorka (u kg)
Biljna ulja	≥ 1 500	500 tona	3	1
	> 300 i < 1 500	3 podlota	3	1
	≥ 50 i ≤ 300	100 tona	3	1
	< 50	—	3	1

Uzorkovanje hrane u fazi maloprodaji obavlja se, ako je to moguće, sukladno odredbama utvrđenim u ovome dijelu Aneksa I.

Ako to nije moguće, može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja u fazi maloprodaje, pod uvjetom da ona osigurava reprezentativnost skupnog uzorka za uzorkovanu seriju i da je u potpunosti opisana i dokumentirana. U svakom slučaju, skupni uzorak teži barem 1 kg (*).

11.3. Prihvatljivost serije i podserije

- Prihvaća se ako rezultat analize laboratorijskog uzorka odgovara MDK, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- Ne prihvaća se ako rezultat analize laboratorijskog uzorka nesumnjivo prijeđe MDK, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

Članak 5.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 109/12
21. ožujka 2012. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, v. r.

(*)Ako je dio koji se uzima kao uzorak toliko mali da je nemoguće dobiti skupni uzorak od 1 kg, skupni uzorak može biti i manji od 1 kg."